

BOFOS info

ELEKTRONSKI BILTEN

JUL AVGUST SEPTEMBAR OKTOBAR 2022. / IZDANJE BR 89

LOVE TO
LEARN

- **WOW/BOFOS/EZA seminar: "Ključna uloga sindikalnog obrazovanja. Širenje svesti o neophodnosti sindikata"**
- **Seminar: "Evropska dvojna tranzicija (digitalna i zelena) i uloga socijalnog dijaloga u očuvanju radnih mesta"**
- **Seminar: "Obrazovanje odraslih o evropskom socijalnom dijalu u digitalnom dobu – profesionalno moderiranje seminara i konferencija"**
- **Inspekcija rada**
- **Vesti...vesti...vesti**

WOW/BOFOS/EZA seminar: “Ključna uloga sindikalnog obrazovanja. Širenje svesti o neophodnosti sindikata”

Seminar u organizaciji Svetske organizacije radnika WOW, BOFOS-a i Evropskog centra za radnička pitanja (EZA) na temu: „Ključna uloga sindikalnog obrazovanja. Širenje svesti o neophodnosti sindikata“ održan je u Vrdniku, od 12. do 14. oktobra 2022. godine. Na seminaru su učestvovali, pored predstavnika BOFOS-a, naše kolege iz: Holandije, Portugalije, Turske, Hrvatske, Severne Makedonije, Crne Gore i Federacije Bosne i Hercegovine. Predavači na seminaru bili su: Radovan Perović, direktor Centra za javni govor iz Srbije, Bianca Föhrer, menadžer istraživačkog projekta na Univerzitetskom koledžu u Dablinu (UCD) iz Irske, Vesna Danilovac, psihoterapeut, kouč i edukator iz Srbije, Dejan Pralica, prof. dr. koordinator MAS Komunikologija i DAS interdisciplinare, Univerzitet u Novom Sadu, - Filozofski fakultet - Odsek za medijske studije Novi Sad, iz Srbije, Valentina Franca, vanredni profesor i istraživač radnog prava na Fakultetu za javnu upravu, Univerziteta u Ljubljani iz Slovenije i Lili Grandiek, saradnik na Projektu u sindikatu CNV Vakmensen iz Holandije.

Na seminaru je istaknuto da su potrebne nove veštine i novi kapaciteti u sindikalnom pokretu, posebno u regionu Zapadnog Balkana. Naglašeno je da je sindikalno obrazovanje strateško sredstvo za izgradnju jakih, nezavisnih i reprezentativnih sindikata, koji mogu da odgovore na izazove današnjice.

Takođe, potrebno je sindikalno obrazovanje koje ima za cilj jačanje solidarnosti, izgradnju jakih i efikasnih sindikata, uticaj na društvo, organizovanje i regrutovanje novih članova, novih sindikalnih lidera i promovisanje ravnopravnosti kroz koncept dostojanstvenog rada.

Prioriteti sindikata treba da budu organizovanje novih članova i kolektivno pregovaranje. Sprovođenje obuka ima za cilj razvoj održivih obrazovnih sindikalnih mreža. Za sindikate je važno da nauče kako da podrže i izvršavaju glavne zadatke i funkcije sindikalnog rada u oblastima sindikalnog obrazovanja, organizovanja, prava radnika, politike zapošljavanja, socijalne zaštite, radnih odnosa/kolektivnog pregovaranja i digitalizacije ekonomije.

Ako ne budemo obučavali nove sindikalne lidere u budućnosti, niko neće moći da vodi sindikat. Ako u budućnosti ne budemo imali nove lidere, neće biti socijalnog dijaloga.

Seminar: Evropska dvojna tranzicija (digitalna i zelena) i uloga socijalnog dijaloga u očuvanju radnih mesta

Izveštaj pripremili:

Marija Jovanović i Miroslav Kovačević

Seminar pod nazivom: "Evropska dvojna tranzicija (digitalna i zelena) i uloga socijalnog dijaloga u očuvanju radnih mesta" u organizaciji Evropskog centra za radnička pitanja EZA i IFES-a, održan je u Rumuniji u Bukureštu od 7. do 10. septembra. Na seminaru su učestvovali predstavnici BOFOS-a: Marija Jovanović, zamenica predsednice i Miroslav Kovačević, potpredsednik BOFOS-a.

... Nastavak

Na samom početku, prisutnima se obratio domaćin seminara gospodin Silviu Ispas, poželevši dobrodošlicu svim prisutnima, uz želju da seminar bude uspešan. Takođe, uvodnu dobrodošlicu prisutnima je poželela i gospođa Sigrid Schraml, generalni sekretar EZE. Pored generalnog sekretara EZE, seminaru su prisustvovali i potpredsednik Piergiorgio Sciacqua i Veselin Mitov potpredsednik EZE, kao i predstavnici još sedam zemalja. Nakon uvodnog izlaganja domaćina, prisutnima se obratio Sebastian-Ioan Burdija, ministar za inovaciju i digitalizaciju u Vladi Republike Rumunije, istakavši da se Rumunija kao i ostale zemlje članice EU suočavaju sa raznim izazovima, sa krizom prouzrokovanim korona virusom, zatim ratom u Ukrajini, a da je, trenutno, najveći problem - energetska kriza. Istakao je da je optimista po svim pitanjima, iako sve nabrojano utiče na tržište rada i radnu snagu. Pored svih problema koje su zadesile Evropsku uniju i ceo svet, prognoze su vrlo optimistične i postoje naznake progrusa.

Nakon ministra, ređali su se predavači, a zaključak svih, nakon prvog dana seminara, je bio da će se Evropa suočiti sa teškom energetskom krizom, da je digitalizacija javne uprave dosta napredovala, da će Evropski zeleni dogovor, koji je postignut, dosta poboljšati blagostanje ljudi. Da je neophodno zaštititi prirodu, biljke, životinje, ljudski život, smanjenjem zagađenja, pomoći novih tehnologija.

Uloga sindikata je da ojača socijalni dijalog i da učvrsti svoje pozicije kao pregovarača. Kada je reč o digitalizaciji neophodno je završiti digitalizaciju javne uprave i to preko Vladine infrastrukture, preko ID kartica, elektronskog potpisa, a za sve to je neophodno povećati budžete za digitalizaciju. Drugi dan je obeležio niz korisnih predavanja, ali nešto što je sasvim sigurno najupečatljivije bilo je da se svaka zemlja predstavila svojim izveštajem ili prezentacijom.

Zaključak seminara je da je neophodno ulagati u digitalizaciju, da je neophodan socijalni dijalog i jaki sindikati, jer samo jaki sindikati imaju dobre pregovaračke pozicije i moći da zaštićite svakog radnika i omoguće pristojan rad i platu. Neophodne su reforme i penzionog sistema i uprave i da će digitalizacija ukinuti neka radna mesta, ali sasvim sigurno i otvoriti neka nova radna mesta i da je zadnjih godina najveći rast baš u IT sektoru.

Seminar: "Obrazovanje odraslih o evropskom socijalnom dijalogu u digitalnom dobu – profesionalno moderiranje seminara i konferencija"

MODERATIONSTOOLS UND -TECHNIKEN

UMFRAGEN
Erwartungen
Meinungen
Bewertungen

QUIZZES
Bilderrätsel
Ratespiele

DISKUSSIONEN
Pro-Contra
Fishbowl
Podiumsdiskussion

Videobeiträge
Grußwort
Trailer

Postersessions
Vorgefertigte Poster
Postergestaltung vor Ort

Open Space
Themensessions
Futurelab

Onlajn seminar u organizaciji Evropskog centra za radnička pitanja EZA, zatim Nell-Breuning-Haus/NBH i CSC Liège-Verviers-East iz Belgije na temu: "Obrazovanje odraslih o evropskom socijalnom dijalogu u digitalnom dobu – profesionalno moderiranje seminara i konferencija" održan je u periodu od 23. do 24. avgusta 2022. Na seminaru su učestvovali predstavnici BOFOS-a Mara Erdelj, predsednica, Mirjana Obradović i Slobodan Altman saradnici BOFOS-a.

Na seminaru je bilo reči o značaju edukacije za radničke organizacije, interakcijama moderatora sa učesnicima seminara, njegovim dužnostima, kao i o alatima i tehnikama za moderiranje u vezi sa digitalnim, hibridnim i analognim seminarima. Takođe raspravljalo se o pripremi seminara i odabiru predavača seminara.

Inspekcija rada

Izvor: <https://www.paragraf.rs/>

Inspekcija rada vrši nadzor nad primenom svih radnopravnih propisa, bez obzira na vrstu radnog angažovanja (radni odnos ili neki drugi ugovor o radnom angažovanju). Inspekcija rada vrši redovne kontrole poštovanja propisa, kao i kontrole na zahtev zaposlenih. O kontroli inspektorji mogu obavestiti poslodavca, ali nema nikakvih pravnih prepreka da sprovedu i nenajavljenu kontrolu. Poslodavac je dužan da sarađuje sa inspektorima. O rezultatima provere inspekcija rada dužna je da izvesti podnosioca prijave. Najvažnija ovlašćenja inspekcije rada tiču se otklanjanja utvrđenih nepravilnosti. Ukoliko prilikom inspekcije utvrde kršenje nekog propisa, inspektorji će poslodavcu naložiti rešenjem da povredu otkloni u roku koji će biti određen. Rešenje je izvršno trenutkom donošenja i žalba koju poslodavac može uložiti ne odlaze njegovo izvršenje. Poslodavac je dužan da najkasnije u roku od 15 dana obavesti inspekciju rada o preduzetim radnjama na izvršenju rešenja. Takođe, inspektor rada je dužan da podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka kad god utvrdi da uočeni nedostaci predstavljaju i prekršaj prema nekom važećem propisu. Posebna ovlašćenja inspekcija rada ima u slučaju nezakonitog otkaza. Inspekcija rada može rešenje od odlaganju izvršenja rešenja o otkazu ugovora o radu zaposlenom ukoliko je: zaposleni povodom otkaza pokrenuo radni spor (tužio poslodavca sudu), ukoliko je očigledno da je poslodavac prekršio neko pravo zaposlenog kojem je uručio otkaz ugovora o radu, kao i ukoliko zaposleni koji je dobio otkaz zahteva odlaganje izvršenja rešenja o otkazu ugovora o radu. Zahtev o odlaganju izvršenja rešenja zaposleni koji je dobio otkaz može podneti u roku od 30 dana od dana podnošenja tužbe protiv poslodavca, a inspektor rada je dužan da po tom zahtevu doneše rešenje o odlaganju izvršenja rešenja o otkazu ugovora o radu u roku od 15 dana od podnošenja zahteva. Protiv svakog rešenja koje doneše inspekcija rada može se izjaviti žalba ministru za rad u roku od osam dana od dana dostavljanja spornog rešenja. Ministar je dužan da o žalbi odluči o roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

Volksbanka i Raiffeisenbanka u Nemačkoj od 1. decembra ove godine planiraju da ukinu gotovinski promet u svim svojim poslovnicama. "Uplate i isplate u poslovnici (šalter i bankomat) ubuduće više neće biti moguće", stoji u dopisu koji su klijenti primili od Raiffeisenbank Hochtaunusa. Kako kažu iz Raiffeisenbank gotovinska plaćanja i sam gotovinski promet već godinama se konstantno smanjuju, što je vidljivo i na bankomatima.

"Nedavno smo imali samo dva posetioca na sat", objašnjava Ahim Bruner, izvršni direktor Raiffeisenbank, prenosi portal Bonitet. Budući da se posebno ponašanje klijenata značajno promenilo poslednjih godina, Volksbanka i Raiffeisenbanka žele da preusmere plaćanje u digitalni sektor.

Izvor: <https://www.blic.rs/>

